

Országos Rendőrfőkapitány
PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása
Ea.:
Tel.:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** által előterjesztett panaszügyében folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a rendőri hangnem tekintetében

h e l y t a d o k,

egyebekben a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára és (2) bekezdésére, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf. 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Rendőr-főkapitányság vezetője
- 3) Független Rendészeti Panasztestület
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos postai úton terjesztette elő panaszát a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

A panaszos beadványában foglaltak szerint, a panaszos a saját házában, amelynek fele részét falusi panzióként használja, megszállt két külföldi fiatal három napig, akik *-n * órákor el akarták hagyni az ingatlant úgy, hogy nem fizettek. Mivel a panaszos ekkor nem volt jelen, * szólította fel őket fizetésre, akik csak két éjszakát akartak kifizetni a három helyett. Végül azonban rendezték a számlát és kimentek a fotocellás nagykapun autóval. Ezt követően a ház előtt megálltak, kihívták a rendőröket, akiknek azt mondták, hogy a panaszos – aki egyben a panzió tulajdonosa is – nem engedte ki őket a kapun és jogtalanul tartotta fogva őket *órától * óráig.

A panaszos elmondása szerint a kapu a rendőrök kiérkezésekor is nyitva volt, azon a rendőrök be is jöttek az udvarba, amit kamera rögzített. A rendőrök a ház bejárati ajtaját berúgták, és ott körbekerítette a panaszost két rendőrautóból kiszálló öt „készenléti rendőr”. A rendőrök elkezdték a panaszost szidalmazni, azzal vádolták, hogy hazudik, és azt mondták neki, hogy ne merjen a lakásba belépni és a mobiltelefonját fölvenni. Végül felszólították, hogy üljön be velük a rendőrautóba. *-t a panzió alkalmazottját a helyszínen a rendőrök igazoltatták és megkérdezték tőle, hogy mi történt, ellentétben a panaszossal, akitől semmit nem kérdeztek. * a panaszbeadványnak megfelelően számolt be az esetről.

A rendőrautóban csörgött a panaszos telefonja. * rendőr lefogta a panaszost és a táskájába benyúlva nem engedte, hogy azt a panaszos felvegye.

A panaszost a Rendőrkapitányságra (továbbiakban: Rendőrkapitányság) állították elő, ahol mindent elvettek tőle, majd egy ablak nélküli 2 négyzetméteres cellába helyezték el, ahol körülbelül 35 fok volt, és nem engedték neki, hogy egy műanyag pohárba vizet vigyen be. A panaszos szemüvegét elvették, amely nélkül nem látott semmit, és így kényszerült * órától * óráig ülni.

A panaszost egyszer kivitték bilincsben, pórázon vezetve a külföldiok előtt a mosdóba. Ez alatt az idő alatt a panaszos két felnőtt fia a váróteremben ült, és azután érdeklődtek, hogy miért zárták be a panaszost. Egy hölgy azt hazudta, hogy a panaszost kihallgatják, és szembesítik a külföldiokkal, miközben * percig a cellából nem engedték ki.

* órákor * felolvasott a panaszosnak egy papírt, majd aláíratatta azt a panaszossal, aki szemüveg hiányában nem látta, hogy mit ír alá. A panaszos reggel nézte meg a papírt, és akkor látta, hogy azt íratatták vele alá, hogy nem kíván vallomást tenni. Ez azonban nem igaz, mert ő vallomást kíván tenni, de abban az állapotban minél hamarabb szabadulni akart, mert rosszul volt és szemüveg nélkül nem látta, ami le volt írva.

A panaszos *-n, postai úton előterjesztett beadványában panaszát az alábbiakkal egészítette ki. A panaszost a Rendőrkapitányságon meztelenre vetkőztették, mindent, még a szemüvegét is elvették, és rosszulletét sem orvosolták. * óra körül vitték fel egy nyomozóhoz, aki szemüveg nélkül aláíratatta vele, hogy nem kíván vallomást tenni. Ezután rabosították. Csak azért engedték ki éjszaka, mert a gyerekei azt mondták, hogy addig nem mennek el a rendőrségről, míg az édesanyjukat nem engedik el, hiszen semmi nem bizonyított az ügyben és őt nem hallgatják meg. Másnap a panaszos panaszt tett a Rendőrkapitányságon és kérte, hogy a fentiekre tekintettel hallgassák ki, de ezt még körülbelül egy hónapig nem tették meg. A panaszos a fentiek mellett az intézkedő rendőrök kiegészítő jelentéseiben foglaltakkal kapcsolatban számos észrevételt fogalmazott meg.

A panaszos nem érti, hogy miért vélelmezték a rendőrök, hogy a nagykapu zárva volt, miért nem érdekelte a rendőröket a kamerák felvételei. Nem közölték a rendőrök, hogy hogyan jutottak be a magánterületére. A panaszos egyszer sem akarta magát kivonni a rendőri intézkedés alól, a számlát az udvaron mutatta be, sérelmezte, hogy félelemkeltő volt a rendőri intézkedés, és agresszív a bánásmód. Nem engedték elmozdulni a panaszost a rendőrnő mellől, és amikor be akart menni a lakásába a személyiért, akkor a rendőrnő lábával és kezével rá húzta a lakás bejárati ajtaját és bárhova ment a lakásba, * elállta az útját. A helyszínen csak az „elszállítását” közölték a panaszossal, az intézkedés okáról nem tájékoztatták. A rendőr nem tisztelget, sőt a panaszos sérelmezte, hogy nincs kint társainak a neve az öltözetükön, amire a zászlós közölte, hogy ahhoz a panaszosnak semmi köze. Állítása szerint a négy jelentés ellentmond az ingatlanba történő bejutással kapcsolatban.

A panaszos a vele szemben fogatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

1. az intézkedés kezdeményezését,
2. a magánlakásban történő intézkedést,
 - 2.1 a fotocellás kapun történő bejutást,
 - 2.2 a kapu berúgását,
3. a rendőr hangnemét és bánásmódját,
4. mobiltelefon használatát,
5. a mosdóba kísérés során történő bilincs használatát,
6. fogvatartás körülményeit,
 - 6.1. az elhelyezés körülményeit,
 - 6.2. szemüveg elvételét.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint arra a megállapításra jutott, hogy a panaszossal szemben bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt a rendőri intézkedéshez minimálisan szükséges gyanúja fennállt, ezért jogszerűen kezdeményezték vele szemben intézkedést, nem sértve ezzel a tisztességes eljáráshoz való jogát. A Panasztestület a felek ellentmondó előadása és a rendelkezésre álló szűkös bizonyítékok alapján arra a következtetésre jutott, hogy a magánlakásban fogatosított intézkedés és annak módjával kapcsolatban a magánlakás sérthetlenségéhez és tulajdonhoz való jog sérelme nem megállapítható, ugyanakkor a rendőri létszámot illetően úgy ítélte meg, hogy nem sérült az arányosság követelménye. A Panasztestület az ellentmondó bizonyítékok miatt nem tudott megalapozott döntést hozni a szidalmazás és annak kérdésében, hogy a rendőrök megtiltották-e a panaszosnak, hogy a lakásba lépjen, ezért e tekintetben az emberi méltósághoz való jog sérelme nem volt megállapítható. Az alapjogsérelem nem volt megállapítható a telefonhasználattal kapcsolatban sem. Azonban a Panasztestület megítélése szerint a rendőrség részéről „hazugsággal vádolni” az intézkedés alá vont személyt az ellentmondó előadásának megkérdőjelezéseként, nem megfelelő eljárás az intézkedő rendőr részéről, ezért ezzel kapcsolatban megállapította az emberi méltósághoz való jog csekély fokú sérelmét. A Panasztestület álláspontja csekély mértékben sérült a tisztességes eljáráshoz való joga az előállítás indokának nem megfelelő megjelölése okán, ugyanakkor a személyi szabadsághoz való jog sérelme nem volt megállapítható az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontjában megjelölt előállítási ok kapcsán. A Panasztestület megítélése szerint az előállítás időtartama miatt nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga, azonban a kíséréskor végrehajtott bilincselése miatt megállapította a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának a megsértését. Végezetül a Panasztestület nem tudott megalapozott döntést hozni a

fogvatartás körülményeivel és a szemüveg elvételével kapcsolatban, ezért arra az álláspontra jutott, hogy az emberi méltósághoz és a tulajdonhoz való jogsérelem nem megállapítható.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsértés elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés b) pontja ba) alpontja szerint a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- panaszbeadvány,
- a Panasztestület hivatalos feljegyzése,
- panasz-kiegészítés,
- rendőri szerv vezetőjének tájékoztató levele,
- Rendőrkapitányság vezetőjének, parancsnoki kivizsgálása,
- kapitányságvezető átirata,
- elfogás végrehajtásáról készült jelentés és parancsnoki kivizsgálás,
- az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személyről szóló nyomtatvány,
- jegyzőkönyv gyanúsított kihallgatásról,
- 2 db jegyzőkönyv tanúkihallgatásról,
- kapitányságvezető átirata,
- előállítás időtartamáról készült igazolás,
- jegyzőkönyv a letéti tárgyakról,
- számla,
- * nyilatkozata,
- rendőri jelentések,
- CD felvétel.

III.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos által előterjesztett panaszában megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is. (1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.)

IV.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei, amelyek a II. részben említett bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

A Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése szerint *-n * órakor a járőr megjelent a panaszos által vezetett panziónál, mivel onnan bejelentés érkezett, hogy egy ott lakó külföldi hölgyet megütött a panzió tulajdonosa. A járőr a helyszínre érkezésekor azt tapasztalta, hogy a panzió udvaráról akkor állt ki egy külföldi forgalmi rendszámú gépjármű, amelynek vezetője, illetve a gépkocsi mellett tartózkodó férfi kézmozdulattal jelezte, hogy ők kértek rendőri segítséget. A rendőrök angol nyelven kezdték meg az intézkedést, melynek során megállapítást nyert, hogy a két személy * *, akik elmondták, hogy internetes portálon foglaltak * éjszakára egy szobát a panzióban. A szobát *-n foglalták el, ekkor megbeszélték a tulajdonossal, hogy a számlát a turnus végén rendezik. Elmondták, hogy a foglalás szerint a szobaár magában foglalja a reggelit, valamint az ingyenes kerékpár használatot. Állításuk szerint azonban a két ott töltött napon nem kaptak reggelit és kerékpárt sem biztosítottak számukra, mivel a tulajdonos elmondása szerint a kerékpárok elromlottak, azok használhatatlanok. Ezen sérelmüket augusztus *-n * óra körüli időben szóvá tették a panzió udvarán a tulajdonosnak, aki elkezdett velük kiabálni és közölte, hogy távozzanak a panzióból. A két külföldi állampolgár felment a szobájukba, hogy összezsomagoljanak, de a tulajdonos utánuk ment és a szobában folytatta a vitát, mire * elsírta magát. Ekkor a tulajdonos kigúnyolta őt, majd kezével meglökte melynek során *-nek sérülése nem keletkezett. A tulajdonos közölte, hogy csak abban az esetben távozhatnak, ha kifizetik a foglalásban szereplő összeget. A külföldi pár közölte, hogy ezt az összeget nem hajlandóak kifizetni, mivel a foglalásban szereplő feltételeket nem biztosították nekik, illetve a tulajdonos maga szólította fel őket a távozásra. A tulajdonos ekkor közölte velük, hogy addig nem hagyhatják el a panzió területét, amíg a kért összeget ki nem fizetik, majd az asztalra rakott és a panziótól kapott kulcsosomót – amit minden vendég kap, hogy a kapun közlekedni tudjanak – magához vette és elhagyta a szobát. * és * elmondása szerint a szobájuk, valamint a panzió ajtaja nyitva volt, azonban a kapuk be voltak zárva, azon kimenni nem tudtak és autójukkal sem tudtak kiállni a panzió területéről.

A vitát követően, körülbelül 3 óra elteltével, * óra körüli időben visszaérkezett a tulajdonos, aki ismét felszólította őket, hogy fizessenek, mire ők közölték, hogy nem hajlandóak kifizetni a fenti okok miatt a teljes időszakot. Majd ismét vitába bonyolódtak, majd megegyeztek, hogy 3 éjszakát kifizetnek, ami meg is történt. Átadtak a tulajdonosnak * forintot, melyről számlát kaptak, valamint a tulajdonos elvette tőlük a foglalásról szóló kinyomtatott dokumentumot is. A fizetés után a tulajdonos kinyitotta a kaput, hogy gépjárműjükkel távozni tudjanak. A járőr ekkor érkezett a helyszínre.

A két külföldi állampolgár elmondta, hogy a panzióban tartózkodott még egy vendég, aki segített nekik tolmácsolni. Kérdésre közölték továbbá, hogy a tulajdonos nevét nem tudják, azonban jó személyleírást adtak róla. A járőr közölte velük, hogy kollégákat hív segítségül, akik bekísérik őket a Rendőrkapitányságra, ahol megtehetik feljelentésüket.

A * felvette a kapcsolatot az Alosztályvezetővel, majd az Osztályvezetőkkel, akik tájékoztatták, hogy az általa jelentettek bűncselekmény elkövetésére utalnak, ezért folytassa az intézkedést, és az elkövetőt megtalálása esetén állítsa elő.

A rendőrrjárőr helyszínre érkezésekor a panzió két, a * utcára nyíló kapuja zárva volt. A telket az utcáról egy körülbelül 2,5 méter magas fémkerítés választotta el, melynek elemei sűrűn helyezkedtek el. A járőrök többszöri kiabálására, csengetésére senki nem nyitott ajtót. Hívták a kapunál elhelyezett telefonszámokat, azonban azokat nem vették fel. Ezt követően * óra körüli időben érkezett egy külföldi személy a fiával, akik szintén a panzió vendégei voltak. A férfi kulccsal kinyitotta a panzió * utcára nyíló kiskapuját. Vele együtt ment be – a vendég

beleegyezésével – a rendőrrjárőr a panzió udvarára. A rendőrök az udvart körbejárták, az ablakon, illetőleg az ajtón is kopogtak, azonban arra nem reagált senki. A hátsó kertben figyelmesek lettek egy napozó nőre, akit igazoltattak. A hölgy arról tájékoztatta őket, hogy tud a külföldi pár és a tulajdonos közötti nézeteltérésről, ő segített tolmácsolni. Elmondta, hogy ő a vita végén jelent meg – amikor a külföldiok átadták a pénzt a tulajdonosnak – így annak konkrét okáról, illetve az elhangzottakról nem tud nyilatkozni. Ezt követően megmutatta a tulajdonos lakrészét, amelynek több ablakán és ajtaján is kopogott a járőr, azonban arra senki nem reagált, majd * óra körüli időben – a kopogtatásoktól látszólag függetlenül – a lakrész * utca felé eső ajtaját kinyitotta egy hölgy, akit a külföldi pár által megadott személyleírás alapján a tulajdonosként azonosítottak, és intézkedés alá vontak. A panaszos közölte a járőrrel, hogy semmi keresnivalója nincs a panzió területén, közölte továbbá, hogy nem hajlandó szoba állni velük. A rendőrrjárőr felhívta a panaszos figyelmét, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján személyi szabadság megsértése bűncselekmény történt, így a vonatkozó törvény alapján az elkövető elfogása, előállítás céljából joguk van eljárni, intézkedni. Ezt a panaszos nem kívánta tudomásul venni. Ismételten tájékoztatták, hogy miért vannak a helyszínen, illetve arról, hogy milyen jogcímen tartózkodnak magánterületen, mire ő az utcán a panzió előtt átadta személyi igazolványát. A panaszos először kérdésre azt mondta, hogy nem ő a panzió tulajdonosa, majd újabb kérdésre közölte, hogy mégis ő az. Ezt követően a járőr ismertette a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 117. § (2) és (4) bekezdésében foglaltakat. A panaszos előadta, hogy nem tudja mi történt a külföldi párral, mivel akkor ő nem tartózkodott a panzióban, csak az alkalmazottja. Ismételt kérdésre annyit mondott, hogy ő annyit tud, hogy a külföldiok nem akartak fizetni, de körülményekről nincs ismerete. Ismételt kérdésre elmondta, hogy alkalmazottjáról sem tud semmit, mivel nem rég vette fel, a nevét sem tudja. Újabb kérdésre, hogy ki vette át a pénzt a külföldioktól, elmondta, hogy nem tudja, mivel a fiának egy barátja volt itt, akivel ő nem találkozott.

Időközben a helyszínre érkezett a két rendőr. A panaszos közölte, hogy visszamegy a lakrészbe a kiállított számláért. Az intézkedést megkezdő rendőrrjárőrök elindultak a panaszos után, aki előttük akarta bezárni a kaput, oly módon, hogy azt r. főtörzsőrmester felé tolt a támadási szándék nélkül. A rendőr kisebb erőt kifejtve a kaput megtartotta, melynek során személyi sérülés vagy anyagi kár nem keletkezett. A panaszos ekkor az ajtót elengedte, amit a rendőrök kinyitottak, így együtt indultak a panaszos lakrésze felé. A panaszos ez idő alatt folyamatosan fenyegetőzött, hogy az egyik fia a miniszterelnökséget vezető miniszter tanácsadója, ezért az intézkedésért még „megüthetik a bokájukat”.

A panaszos eközben folyamatosan az intézkedés jogszerűségét kérdőjelezte meg, a tényállás megismerésére irányuló kérdésekre először nem, majd összefüggéstelenül, illetve egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat téve válaszolt. Először elmondta, hogy a pénzt nem vette át, majd azt, hogy a pénzt a jelen lévő * vette át, és ő adta át neki. Ekkor a járőr újra rákérdezett a korábban emlegetett alkalmazottra, amire közölte, hogy olyan nincs, csak ő volt ott ennél az incidensnél, senki más. További kérdésre elmondta, hogy ő vette át a külföldiok által három éjszakáért átadott * forintot, de erről számla nem készült, mivel a külföldiok azt nem kérték, majd néhány perccel később a panzió udvarán álló, lezárt állapotú, saját tulajdonú személygépkocsijának utasteréből előkerült egy aznapi, * forintról szóló számla. Kérdésre, hogy ez miért * forintról szól, elmondta, hogy éppen most akarta sztornózni, majd újabb kérdésre, hogy hol van ennek az eredeti példánya, elmondta, hogy azt a külföldi pár nem kérte, nem vette át, de azt nem tudta megmondani, hogy hol van az eredeti példány. Közölte továbbá, hogy ő ezt a számlát a mai napon, a reggeli órákban állította ki az említett külföldi párnak, mivel ők közölték, hogy nem kívánnak tovább itt tartózkodni, de ennek okáról nem

adott felvilágosítást. Ekkor elmondta, hogy ennek kifizetésével kapcsolatban volt vita közte és a külföldiek között, de a körülményekről továbbra sem nyilatkozott.

A panaszost ekkor a járőr személyes szabadság megsértése szándékos bűncselekmény elkövetése miatt a helyszínen elfogta, majd közölte vele, hogy előállítja a Rendőrkapitányságra. Erre a panaszos újból elmondta, hogy ki az ő fia, és emiatt az intézkedés miatt mi fog a rendőrökkel történni, és felírta az összes jelenlévő rendőr nevét és jelvéyszámát.

Az ügyben nyomozás elrendelésére került sor a Büntetőtörvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 194. § (1) bekezdésbe ütköző és az (1) bekezdés szerint minősülő személyi szabadság megsértése büntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt.

Az eljárás keretében *-n * órától *-t, * órától *-t, a Készenléti Alosztály munkatársa tolmács jelenlétében hallgatta ki. A panaszos gyanúsítottkénti kihallgatására *-n * órákor került sor. A panaszos a gyanúsítás ellen panasszal nem élt, vallomástételt megtagadta. A kihallgatást követően a rendőr a panaszos nyilvántartásba vételét (rabosítás) is elvégezte.

V.

Az eljárás során először azt vizsgáltam meg, hogy mely panaszosi sérelmek vizsgálatára rendelkezem hatáskörrel.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint ezen eljárásban azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálatára rendelkezem hatáskörrel, amelyek az Rtv. IV., V., VI. fejezetek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel.

Ennek megfelelően:

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen az intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen az igazoltatás, ruházat- csomagjáromű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés)
- kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen a testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A beadvány egyéb részei tekintetében azt is vizsgáltam, hogy a panaszt az arra jogosult személy terjesztette-e elő.

Az Rtv. fentiekben idézett 92. § (1) bekezdése alapján panasz előterjesztésére az a személy jogosult, akinek alapvető jogai az intézkedés, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazása során sérültek.

A panaszos beadványában előadta, hogy két felnőtt fiát téves tájékoztatásban részesítették a rendőrkapitányságon, mivel a fiai kérdésre, hogy miért zárták be az édesanyjukat, egy hölgy azt hazudta, hogy a panaszost kihallgatják, és éppen folyik a szembesítés a külföldiekkel.

Tekintettel arra, hogy a rendőri intézkedés elleni panasszal összefüggő sérelmeket nem a jogosultak terjesztették elő, illetve meghatalmazást az édesanyjuknak nem adtak, ezért kizárólag a panaszost érintő rendőri intézkedésre vonatkozóan folytattam le a vizsgálatot.

Megállapítható továbbá, hogy a panaszos *-n küldte meg panaszát, majd annak kiegészítéséül szolgáló, *-n előterjesztett beadványában további sérelmeket is

megfogalmazott. Tekintettel arra, hogy a panaszos második beadványát a *-n foganatosított rendőri intézkedés időpontjához képest a nyolcvanadik napon terjesztette be, ezért az abban foglaltakat a Ket. 30. § d) pontjára tekintettel – elkészttség miatt – a vizsgálat során nem vettem figyelembe.

(Megjegyzendő, hogy a *-n kelt levelében a Panasztestület is felhívta a panaszos figyelmét, hogy 8 napon belül tehet panasz-kiegészítést. A visszaérkezett térítvevény tanúsága szerint a panaszos a Panasztestület levelét *-n vette kézhez, ugyanakkor – a 8 napos határidőt elmulasztva – csak *-n terjesztett elő újabb beadványt.)

Mindezek alapján a vizsgálatom tárgyát a *-i panasz képezte.

VI.

A rendőri intézkedés elleni panaszok vizsgálata során az alábbiak kerültek megállapításra.

1. A rendőri intézkedés kezdeményezése

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”*

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 8. § (1) bekezdése alapján *„A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.”*

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 194. § (1) bekezdés szerint *„Aki más személyi szabadságától megfoszt, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.*

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a személyi szabadság megsértését

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) aljas indokból vagy célból,

c) a sértett sanyargatásával,

d) védekezésre képtelen személy sérelmére,

e) fegyveresen,

f) felfegyverkezve,

g) jelentős érdeksérelmet okozva vagy

h) hivatalos eljárás színlelésével

követik el.”

A Btk. 164. § (1) bekezdése szerint *„Aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el.*

(2) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon belül gyógyul, az elkövető könnyű testi sértés vétsége miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A panaszos elmondása szerint a saját házában, melynek fele részét falusi panzióként használja, megszállt két külföldi fiatal három napig, akik el akarták hagyni az ingatlant úgy,

hogy nem fizettek. Végül azonban kifizették a három éjszakát és a fotocellás nagykapun autóval hagyták el a szállást. Ezt követően a ház előtt megálltak, kihívták a rendőrséget, arra való hivatkozással, hogy a panzió tulajdonosa nem engedte őket ki a kapun és jogtalanul fogva tartotta őket * órától * óráig.

A Rendőrkapitányság elfogás végrehajtásáról szóló jelentése szerint *-n * órákor a járőr megjelent a panziónál, mivel onnan bejelentés érkezett, hogy egy ott lakó külföldi hölgyet megütött a panzió tulajdonosa. A járőr a helyszínre érkezésekor azt tapasztalta, hogy a panzió udvaráról akkor állt ki egy külföldi forgalmi rendszámú gépjármű. A rendőrök felvették a kapcsolatot a külföldi párral, akik elmondták, hogy a foglalásban szereplő kedvezmények elmaradása és a számla megfizetése miatt szóváltás alakult ki a panzió tulajdonosa és köztük, illetve amikor a szobában folytatott vita miatt * elsírta magát, a tulajdonos kigúnyolta őt, majd kezével meglökte. *-nek sérülése nem keletkezett. A tulajdonos közölte, hogy csak abban az esetben távozhatnak, ha kifizetik a foglalásban szereplő pénzüsszeget. A panzió ajtaja nyitva volt, de a kapuk be voltak zárva, azon kimenni nem tudtak és autójukkal sem tudtak kiállni a panzió területéről.

A vitát követően, körülbelül 3 óra elteltével, * óra körüli időben visszaérkezett a tulajdonos, majd miután kifizették a kialkudott árat, a tulajdonos kinyitotta a kaput, hogy gépjárműjükkel távozni tudjanak. A járőrök ekkor érkeztek a helyszínre.

A rendőrrjárőrök kiérkezésekor a panzió két, a * utcára nyíló kapuja zárva volt. A telket az utcáról egy körülbelül 2,5 méter magas fémkerítés választotta el, melynek elemei sűrűn helyezkedtek el. A bejelentésről hangfelvétel készült, amely a fentieket támasztja alá.

A rendőrök a rendelkezésükre álló adatok alapján alappal feltételezték, hogy a panaszossal szemben felmerült a személyi szabadság megsértése és könnyű testi sértés bűncselekmény gyanúja, amely rendőri intézkedést tett szükségessé.

A panasz a fentiek szerint alaptalan.

2. A magánlakásban történő intézkedés

2.1 A fotocellás kapun történő bejutás

Az Rtv. 39. § (1) bekezdése értelmében „A rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve

- a) segélyhívás esetén vagy öngyilkosság megakadályozása céljából;
- b) bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása vagy büntetőeljárás terheltjének elfogása és előállítása céljából;
- c) közveszély, továbbá az életet vagy testi épséget fenyegető közvetlen veszély elhárítása, illetőleg az ilyen veszélyben lévők kimentése érdekében;
- d) rendkívüli vagy tisztázatlan okból bekövetkezett halálesettel kapcsolatos intézkedés megtételére;
- e) végrehajtási eljárás lefolytatása, illetve az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről szóló törvényben meghatározott szakértői vizsgálat biztonságos és eredményes végrehajtásának biztosítása céljából, ha az abban való közreműködés - jogszabály alapján - a rendőrség számára kötelező;
- f) az elővezetés végrehajtása érdekében;
- g) a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott, a terhelt mozgását nyomon követő technikai eszköz telepítése, ellenőrzése, karbantartása, valamint eltávolítása céljából;
- h) a szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása céljából;
- i) személy- és létesítménybiztosítási intézkedés [46. § (1) bekezdés c) pont] végrehajtására;
- j) ha ez előállítás a törvényben meghatározott egyéb okból szükséges.”

A panaszbeadvány szerint a kapu a rendőrök kiérkezésekor is nyitva volt, a rendőrök azon jöttek be az udvarba, amit kamera is rögzített.

A Rendőrkapitányság elfogás végrehajtásáról szóló jelentése szerint a rendőrszolgálat helyszínre érkezésekor a panzió két, a * utcára nyíló kapuja zárva volt. A telket az utcáról egy körülbelül 2,5 méter magas fémkerítés választotta el, melynek elemei sűrűn helyezkedtek el. A járőrök többszöri kiabálására, csengetésére senki nem nyitott ajtót. Hívták a kapunál elhelyezett telefonszámokat, azonban azokat nem vették fel. Ezt követően * óra körüli időben ismét érkezett egy külföldi személy a fiával, akik szintén a panzió vendégei voltak. A férfi kulccsal kinyitotta a panzió * utcára nyíló kiskapuját. Vele együtt ment be – a vendég beleegyezésével – a járőr a panzió udvarára. A rendőrök azt körbejárták, az ablakon, illetőleg az ajtón is kopogtak, azonban arra nem reagált senki. Körbejárva az épületet azonban a hátsó kertben figyelmesek lettek egy napozó nőre, *-re, aki megmutatta a tulajdonos lakrészét, amelynek több ablakán és ajtaján is kopogott a járőr, azonban arra senki nem reagált. Majd * óra körüli időben – a kopogtatásoktól látszólag függetlenül – a lakrész * utca felé eső ajtaját kinyitotta a panaszos, akit a járőr intézkedés alá vont.

Megállapítható továbbá, hogy bűncselekmény gyanúja miatt az Rtv. 39. § (1) bekezdés b) pontja szerinti elfogás foganatosításakor a jogszabály a bejutás körülményeire nem tartalmaz megszorítást.

A fentiek alapján a panasz alaptalan.

2.2 A kapu berúgása

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése alapján *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.*

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 17. § (1) bekezdés szerint *„A rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.”*

A panaszos a beadványában előadta, hogy a rendőrök a háza bejárati ajtaját berúgták, és ott körbekerítette két rendőrautóból kiszálló rendőrök.

Anélkül, hogy a kártérítés iránti igény esetleges elbírálására irányuló eljárás hatáskörébe tartozó döntést hoznék, megvizsgáltam, hogy milyen módszerrel jutottak be a rendőrök a panaszos magánterületére.

A rendőr kiegészítő jelentése szerint a kapuk – a gépkocsik közlekedésére szolgáló nagykapu és a gyalogos kiskapu – zárt állapotban voltak, azokon az ingatlan területére nem tudtak bejutni.

A helyszínen körülbelül * órakor jelent meg egy angolul beszélő férfi, a panzió vendége, aki kulccsal rendelkezett. A férfi a rendőrök kérésére beengedte őket az udvarra, így a kapu berúgására ok nem volt, az nem történt meg.

A panaszossal * órakor sikerült a rendőröknek felvenni a kapcsolatot, amikor is az ingatlanból, saját lakrészéből kijött a bejárati ajtón, miután azt saját maga nyitotta ki belülről, kulccsal, így nem volt szükség arra, hogy az ajtót berúgják.

A fentiek alapján a panasz e tekintetben is alaptalan.

3. A rendőr hangneme és bánásmódja

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése alapján *„A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”*

A Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexe (továbbiakban: Etikai Kódex) 1. pontja szerint a rendőr *„önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.”*

Az 5. pont szerint: *„a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.”*

A 7. pont utolsó mondata szerint *„tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”*

A panaszos elmondása szerint a rendőrök szidalmazták, hazugnak nevezték és azt mondták neki, hogy ne merjen a lakásba belépni, illetve az udvaron körbefogták..

A Rendőrkapitányság rendőrének kiegészítő jelentésében foglaltak szerint az intézkedés során szidalmazás nem hangzott el a panaszos irányába, a rendőrök illedelmesen és kulturáltan kommunikáltak vele. Ugyanakkor r. zászlós elismerte, hogy igaz a panaszos azon állítása, miszerint hazugsággal vádolták őt, ugyanis az intézkedés során több alkalommal is szembesítették őt azzal, hogy az általa elmondottak ellentmondásban állnak egymással.

A rendőri jelentések szintén cáfolták azt a panaszosi állítást, miszerint a rendőrök körbefogták volna a panaszost. Amikor a helyszínre érkeztek a rendőrök, akkor csak ketten voltak, és az egyik vendég engedte be őket a kulcsával a kertbe. Ott előbb hátramentek, majd megtalálták *-t, aki megmutatta a panaszos lakrészét, aki némi idő elteltével kijött. Ekkor még csak két rendőr volt a helyszínen. A panaszos a rendőrök kérésére igazolta magát, majd a kertben álló gépkocsihoz ment a külföldiek részére kiállított számláért. Ekkor érkezett oda a másik járőr páros, akik szintén bementek a kertbe. A panaszos azon sérelme, hogy a rendőrök körbefogták, így álláspontom szerint nem valósult meg.

A Panasztestület azért, mert a rendőr hazugsággal vádolta az intézkedés alá vont személyt, a panaszos emberi méltósághoz való jogának csekély fokú sérelmét állapította meg.

A hazugsággal történő megvádolás tekintetében a panasz megalapozott, azonban a bánásmóddal kapcsolatos sérelem alaptalan.

4. Mobiltelefon használata

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése értelmében *„Ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.”*

Az Rtv. 18. § (1) bekezdés alapján *„A fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalos vagy*

gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát.”

Az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja szerint *„E törvény alkalmazásában*

h) fogvatartott: akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett);”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (4) bekezdése szerint *„A rendőri intézkedés során úgy kell eljárni, hogy a rendőr megelőzze megtámadását, lefegyverzését, továbbá akadályozza meg, hogy a figyelmét a szolgálati tevékenységtől elvonják vagy lekötöttségét jogellenes cselekmény elkövetésére használják fel.”*

A panaszos azt sérelmezte, hogy a rendőrök felszólították, ne merje a mobiltelefonját fölvenni, ha hívása van. A rendőrautóban csörgött a telefonja, amely miatt a rendőr – állítása szerint – lefogta és a táskájába benyúlt a telefonért, hogy azt a panaszos ne tudja felvenni.

A Rendőrkapitányság rendőrének kiegészítő rendőri jelentésében foglaltak szerint a panaszossal a szállítás megkezdése előtt közölték, hogy miután a helyszínen már ő saját maga értesítette a fiát a vele szemben folyó rendőri intézkedésről, az előállítás további részében nem használhatja mobiltelefonját. A panaszos ezt akkor láthatóan tudomásul vette, azonban a beszállítás során egy alkalommal táskájában csörögni kezdett a telefonja. A panaszos azt megpróbálta hirtelen mozdulattal táskájából elővenni. Erre a felügyeletét ellátó r. főtörzsőrmester asszony a panaszos esetleges támadásának megakadályozása érdekében felemelte jobb karját és a panaszos karja elé tette, melyben már a panaszos telefonját tartotta. A panaszost ekkor felszólították, hogy tartózkodjon ilyen hirtelen mozdulatoktól és telefonját rakja vissza a táskájába. A panaszos a felszólításnak eleget tett és telefonját a hívás fogadása nélkül visszatette a táskájába és a továbbiakban abba nem nyúlt bele. Tehát a panaszos saját kezüleg vette elő telefonját a táskájából és abba a rendőr nem nyúlt bele és a panaszos kezét sem fogta meg, így nem okozhatott neki sérülést.

Megállapítható, hogy amennyiben a panaszos a helyszínen telefonon beszélhetett fiával, úgy a további telefonhasználat korlátozása nem minősül jogszerűtlennek, tekintettel arra, hogy a panaszosnak lehetősége volt egy hozzátartozójának értesítésére.

A vizsgálat során a rendőri jelentésben foglaltakat, mint közokiratot fogadtam el, így a panasz alaptalan.

5. A mosdóba kísérés során történő bilincs használata

Az Rtv. 48. §-a szerint *„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy*

- a) önkárosításának megakadályozására,*
- b) támadásának megakadályozására,*
- c) szökésének megakadályozására,*
- d) ellenszegülésének megtörésére.*

A Szolgálati Szabályzat 41. § (1) és az intézkedéskor hatályban lévő (2) bekezdései szerint *„A bilincs alkalmazása kizárólag az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben, a kényszerítő eszköz alkalmazásának az Rtv.-ben és az e rendeletben meghatározott követelményei teljesülése esetén, különösen azzal szemben lehet indokolt,*

f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, illetve - az őrzés idejére - akit az előállító egységen vagy a fogdán kívül őriznek,

(2) A szolgálati elöljáró a fogva tartott személy bilincselését a kísérés, az előállító egységen vagy a fogdán kívüli őrzés idejére is elrendelheti, ha szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg.”

Az intézkedés foganatosításakor hatályos a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK Utasítás) 74. pont szerint *„a kísérő őrzést végrehajtó rendőr szolgálatát a rendszeresített felszereléssel, bilincstre szerelt vezetősíjjal és bilincsrögzítő övvel teljesítse. (A vezetősíj, a bilincsrögzítő öv más erre alkalmas - emberi méltóságot nem sértő - eszközzel helyettesíthető.)”*

A 76. pont a)) alpontja szerint *„a fogdai kísérés belső kísérés (a rendőrségi objektumon belül történik), vagy külső kísérés (a rendőrségi objektumon kívül történik) lehet.”*

A 77. pont szerint *„Az objektumon belül történő kísérés biztonságos végrehajtását - pl. az ügyelet, a TIK az objektumország előzetes értesítését, a kíséresi útvonal előzetes biztonsági ellenőrzését, a nyílászárók zártságának biztosítását - a helyi sajátosságok figyelembevételével a rendőri szervek vezetői intézkedésben szabályozzák. A kísérő őrköt a fogvatartott neméhez, testi alkatahoz, fizikumához és veszélyességi fokához igazodva kell kiválasztani, lőfegyverrel történő felszerelésük - biztonságos körülmények között – mellőzhető”.*

Az intézkedés (továbbiakban: Intézkedés) 7. pontja szerint *„Fogvatartott átkísérésére vonatkozó utasítást a fogvatartás elrendelésére jogosult vezető, illetve körözött személy elfogása esetén a körözést elrendelő vagy a körözést irányító szerv vezetője adhat ,,*

Az Intézkedés 8. pontja alapján *„Az átkíséresi utasításban kell meghatározni a kísérés módját, a kísérőörök létszámát, fegyverzetét, a kényszerítő eszköz alkalmazását – és annak módját – vagy az alkalmazás lehetőségét, illetve a kísérés időpontját és helyét.”*

Az Intézkedés 13. pontja szerint *„Kiséreési feladat végrehajtása során a fogvatartott – amennyiben az Rtv.-ben és a Szolgálati Szabályzatban foglalt feltételek fennállnak – meg lehet bilincselni.”*

Az Intézkedés az akkor hatályban lévő 21. pontja értelmében *„Az objektumon belül történő kísérés biztonságos végrehajtása az adott objektum parancsnoka rendelkezzen,.....”.*

A panaszos azt sérelmezte, hogy amikor a mosdóba kísérték, akkor bilincsből, pórázon vezették el a külföldi vendégei előtt, amely számára megalázó volt.

A Panasztestület a bilincselést és a vezetősíj alkalmazását a panaszos esetében szükségtelennek, és ezért alapjogot sértőnek minősítette, ezért a kíséréskor végrehajtott bilincselés miatt megállapította a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának a megsértését.

A Panasztestület megállapításával nem értek egyet.

A rendőrségi iratokból kitűnik, hogy a panaszossal szemben a kapitányságra történő előállítás során nem, de a mellékhelyiségbe történő kísérés során bilincset alkalmaztak.

A Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levelében a fogvatartottak kísérésének biztonságos végrehajtásáról szóló intézkedés * pontjára hivatkozott, amely szerint az objektumon belül történő kísérés biztonságos végrehajtása az adott objektum parancsnoka rendelkezik. A fentiekre tekintettel a kapitányságvezető megállapította, hogy az Őrutasítás 4. pontjában foglaltak értelmében a rendkívüli őr szabályszerűen járt el, amikor az előállított személy kezét megbilincselve, őt bilincstre szerelt vezetősíjra vezetve kísérte a mellékhelyiségbe.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a kísérés végrehajtásával, illetve a kényszerítő eszköz kísérés során történő alkalmazásával összefüggő rendelkezések a Szolgálati Szabályzatban, az ORFK Utasításban és Intézkedésében egyaránt azt rögzítik, hogy a kísért

személy bilincselése lehetőség, annak szükségességéről – indokoltsága esetén – a kísérést elrendelő személy jogosult dönteni.

A Panasztestület az állásfoglalásában arra hivatkozik, hogy a panaszossal szemben azért is indokolatlan volt a bilincshasználat a kísérés során, mivel a rendőrök a panaszos megbilincselését a beszállítása idején sem tartották indokoltnak.

A fentieket cáfolja az a tény, hogy a Rendőrkapitányság épületének sajátosságait figyelembe véve az előállítóból a mosdót az ügyfeleknek fenntartott előcsarnokon keresztül lehet csak megközelíteni, ezért is indokolt volt a kísérést a sérelmezett módon végrehajtani. Az épület sajátosságait a panaszosi sérelem is alátámasztja, hiszen a panaszos pont azt tartotta megalázonak, hogy az ott várakozó külföldi pár előtt kellett elhaladnia.

A bilincs használata a megbilincselte személy mozgásának jogszerű korlátozásával jár, amely a panaszban sérelmezett helyzetet is elidézhet, azonban a bilincs alkalmazásának esetenként – a helytől függően – szükségszerű velejárója.

A fentiek alapján a panasz alaptalan.

6. Fogvatartás körülményei

6.1. Az elhelyezés körülményei

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése (ld. VI. fejezet, 3. pont 11. oldal)

A panaszos állítása szerint az előállítóban mindent elvettek tőle, majd egy ablak nélküli 2 négyzetméteres céllába helyezték el, ahol körülbelül 35 fok volt, és nem engedték neki, hogy egy műanyag pohárba oda vizet vigyen be.

A Rendőrkapitányság vezetője tájékoztató levelében megállapította, hogy a panaszos elhelyezésére bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt a kapitányság épületének földszintjén, az ügyeleti helyiséggel szemben lévő előállító helyiségben került sor, nem pedig a pinchelyiségben. A panaszos szükségleteit kielégítették, vizet adtak neki, mellékhelyiségbe elkísérték.

A panasz vizsgálatakor a rendőri jelentést, mint közokiratot fogadtam el, ezért a panasz a fentiekre tekintettel alaptalan.

6.2. Szemüveg elvétele

A Szolgálati Szabályzat 31. § (5) bekezdése értelmében „Az előállító egységben történő elhelyezést megelőzően a fogvatartott személynél lévő tárgyakról az 1. mellékletben meghatározott, letéti tárgyakról szóló, 3 példányos jegyzéket kell készíteni. A letétként kezelt fizetőeszközt címletenként és - amennyiben sorszámmal rendelkezik - sorszám szerint, a többi letétként kezelt tárgyakat megnevezésük, számuk és egyedi azonosítást lehetővé tevő jellemzőik feltüntetésével kell a jegyzékben feltüntetni. A jegyzék eredeti példánya a letét őrzési helyén, a másolati példányok közül egy a fogvatartottnál, egy pedig az átíró tömbben kerül elhelyezésre.”

A panaszos sérelmezte, hogy a szemüvegét a rendőrök elvették, amely nélkül nem látott semmit. * órákor a kihallgatását végző rendőr felolvasott a panaszosnak egy papírt, majd aláíratatta azt a panaszossal, aki szemüveg hiányában nem látta, hogy mit ír alá. A panaszos *-n reggel nézte meg a papírt, és akkor látta, hogy azt íratatták vele alá, hogy nem kíván vallomást tenni.

A kihallgatást fogantató rendőr a Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levelében foglaltak szerint a kivizsgálás során úgy nyilatkozott, hogy az esetre emlékszik, azonban arra nem, hogy a panaszoson volt-e szemüveg, illetve hogy erre vonatkozóan

bármilyen kéréssel fordult volna hozzá. A törzsőrmester azonban azt megjegyezte, hogy amennyiben a panaszos tájékoztatta volna, hogy szemüveg nélkül nem tudja elolvasni és aláírni a jegyzőkönyvet, úgy a szükséges intézkedést megteszi.

A letéti tárgyak jegyzéke szerint a panaszos szemüvegének elvételére nem került sor, az a letéti tárgyak listáján nem szerepel.

A fentiek alapján a rendőri jelentésben foglaltakat, mint közokiratot fogadtam el, ezért a panasz e tekintetben is alaptalan.

VII.

A Panasztestület az állásfoglalása elkészítése során az előállítás jogalapját és időtartamát is megvizsgálta.

Tekintettel arra, hogy a panaszos ezt a kérdéskört nem sérelmezte, a beadványában konkrétan meg sem említette, ezért azt érdemben nem vizsgáltam, ugyanis a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy *„A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.”*

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint *„(...) A FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.”*

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) és (7) bekezdés, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés a) és c) pontjai és (2) bekezdés, 178. § i) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja, 33. § (7) bekezdés, 50. §, 30. § d) pontja. ;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 93/A. (2) bekezdés, 92. § (1) bekezdés, 13. § (1) bekezdés, 39. § (1) bekezdés, 2. § (1) bekezdés, 15. § (1) bekezdés, 48. §, 17. § (1) bekezdése, 13. § (3) bekezdése, 18. § (1) bekezdése, és a 97. § (1) bekezdés h) pontja;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 8. § (1) bekezdés, 31. § (5) bekezdése, 41. § (1) és (2) bekezdései;
- Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 74. pontja, 76. pont a) alpontja, 77. pontja.
- a intézkedés 7., 8., 13., és 21. pontja.
- Etikai Kódex 1., 5. és 7. pontja.
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. C. törvény 194. § (1) és (2) bekezdése, 164. § (1) és (2) bekezdése.

Budapest, 2016. január 04.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos**